

## U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalované: **Česká pošta, s. p.**, se sídlem Politických vězňů 909/4, Praha 1, ve věci podání žalobce ze dne 17. 9. 2012, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 25. 10. 2012, čj. 10 Na 43/2012 – 6,

### t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

### O d ů v o d ň ě n í :

1. Podáním ze dne 17. 9. 2012 se žalobce domáhal, aby Krajský soud v Českých Budějovicích zakázal žalované pokračovat v porušování práva žalobce být informován o řízeních, jichž je či byl účastníkem, a přikázal žalované, aby obnovila stav před nezákonným pokynem k březnu 2012, kdy zapřela své postavení orgánu veřejné moci neopodstatněným a nekvalifikovaným poučením a kdy podmínila sdělení údajů údaji samými, a aby neprodleně poskytla procesní údaje v žádosti ze dne 17. 2. 2012.
2. Usnesením ze dne 3. 10. 2012, čj. 10 Na 43/2012 – 2, krajský soud vyzval žalobce, aby odstranil vady shora uvedeného podání ve lhůtě 10 dnů od doručení tohoto usnesení. Žalobce výzvě nevyhověl.
3. Krajský soud následně podání odmítl usnesením ze dne 25. 10. 2012, čj. 10 Na 43/2012 - 6.
4. Krajský soud nepovažoval žalovanou za správní orgán ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s., který může vrchnostensky zasahovat do veřejných subjektivních práv žalobce. Podání žalobce proto odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., protože nebyly splněny podmínky řízení a tento nedostatek byl neodstranitelný.
5. Žalobce (stěžovatel) brojil proti usnesení krajského soudu kasační stížností.
6. Nejvyšší správní soud předně připomíná, že opakovaně vyhodnotil okolnosti, za nichž stěžovatel uplatňuje u soudu svá práva, jako projev svévolného a účelového uplatňování

práva (viz např. rozsudek ze dne 8. 3. 2012, čj. 2 As 45/2012 – 11, všechna citovaná rozhodnutí jsou dostupná na [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz)). Stěžovatel svá práva uplatňuje převážně zjevně šikanózním způsobem a nesoudí se veden snahou o meritorní řešení sporu, nýbrž pro samotné vedení sporu (viz rozsudek ze dne 7. 6. 2012, čj. 2 As 82/2012 – 13).

7. V evidenci zdejšího soudu je vedeno ke dni 3. 1. 2013 celkem 575 spisů, kde žalobce vystupuje v pozici stěžovatele, resp. navrhovatele. Během roku 2012 napadlo k Nejvyššímu správnímu soudu 312 věcí, v nichž žalobce vystupuje jako účastník řízení, přičemž ke dni 3. 1. 2013 jich bylo vyřízeno, resp. rozhodnuto, 263 (47 věcí bylo vyřízeno odmítnutím, 88 věcí zamítnutím, 72 věcí zastavením řízení, v 18 případech zdejší soud napadené rozhodnutí zrušil, ve zbývajících případech rozhodl jiným způsobem). Z evidence zdejšího soudu je dále patrné, že množství žalobcem vedených sporů se v průběhu času zvyšuje. Pro srovnání lze uvést, že v roce 2008 bylo u Nejvyššího správního soudu vedeno „pouze“ 22 věcí, v nichž žalobce vystupoval jako účastník řízení, v roce 2010 to bylo již 65 věcí. Pouhá skutečnost, že stěžovatel vede takové množství sporů, přirozeně sama o sobě neznámá, že by jeho žádostem nemělo být vyhověno. Rozhodující je sériovost a stereotypnost stěžovatelem vedených sporů, spojená s opakováním obdobných či zcela identických argumentů.

8. Stěžovatel vytkl krajskému soudu především šikanózní a nekvalifikovaný postup v řízení, neuvedl však námitky, kterými by se snažil vyvrátit rozhodný závěr krajského soudu, že žalovaná nebyla pasivně legitimována. Nejvyšší správní soud nevyzval stěžovatele k odstranění vad kasační stížnosti, protože při předběžném posouzení zjistil, že v posuzovaném případě je stěžovatel opět veden snahou vést „spor pro spor“. Vznesené námitky *prima facie* nemohou být důvodné a kasační stížnost je zcela zjevně bezúspěšná. Obsahuje řadu argumentů, které stěžovatel v kasačních stížnostech již několikrát uplatnil (srov. např. kasační stížnosti ve věcech sp. zn. 3 As 47/2012, sp. zn. 3 As 74/2012, sp. zn. 2 As 97/2012 či sp. zn. 8 As 79/2012). Mnohým z těchto námitek zdejší soud v minulosti nepřisvědčil (viz např. rozsudek ze dne 6. 5. 2011, čj. 8 As 70/2010 – 156).

9. Navíc podání stěžovatele ze dne 17. 9. 2012 nebylo zjevně na první pohled návrhem způsobilým k zahájení řízení ve správním soudnictví, protože žalovaná není pasivně legitimována. Nejvyšší správní soud se již v rozsudku čj. 8 As 70/2010 – 156 ztotožnil s názorem krajského soudu, že žalovaná nevystupuje při doručování písemností jako správní orgán a svým postupem vrchnostensky nezasahuje do veřejných subjektivních práv žalobce. Krajský soud tudíž správně uzavřel, že se stěžovatel nedomáhal ochrany svých veřejných subjektivních práv (*a contrario* § 2 s. ř. s.), a proto nebyla dána pravomoc soudu ve správním soudnictví rozhodnout o jeho podání. Nebylo možné dospět ani k závěru, že by byla dána pravomoc soudů k rozhodnutí o tomto podání ani v občanském soudním řízení, proto krajský soud nemusel postupovat ve smyslu § 46 odst. 2 s. ř. s. Krajský soud proto bez jakýchkoliv pochybností postupoval v souladu se zákonem, pokud podání stěžovatele odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

10. Nejvyšší správní soud v souladu se zásadou hospodárnosti řízení nepřistoupil k provedení standardních procesních úkonů, tj. nevyzval stěžovatele k zaplacení soudního poplatku za řízení o kasační stížnosti a k předložení plné moci udělené jím advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti. Zdejšímu soudu je totiž z úřední činnosti známo (srov. např. věci vedené pod sp. zn. 8 As 71/2012 či sp. zn. 8 As 79/2012), že shora uvedené výzvy obvykle neplní svůj účel a nevedou k řádné procesní přípravě řízení. Tyto výzvy naopak rozehrávají písemný „ping pong“ mezi stěžovatelem a zdejším soudem, který prodlužuje řízení o kasační stížnosti o několik týdnů až měsíců. Stěžovatel zpravidla požádá o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti a následně o prodloužení lhůty k předložení plné moci udělené advokátovi, resp. o povolení splátek soudního poplatku. Nejvyšší správní soud

však tyto žádosti zamítne z důvodu svévolného uplatňování práva stěžovatelem a jeho obstrukčnímu přístupu k vedení řízení (viz např. usnesení ze dne 8. 8. 2012, čj. 8 As 71/2012 - 13, a ze dne 4. 10. 2012, čj. 8 As 71/2012 – 22, která byla stěžovateli doručena a jejich obsah je mu proto znám). Výsledkem řízení pak obvykle bývá jeho zastavení pro nezaplacení soudního poplatku.

11. Nejvyšší správní soud nepochyboval, že tento bezúčelný a zcela neefektivní postup by se opakoval i v posuzované věci.

12. Obdobný postup volí v případě opakujících se zjevně nedůvodných podání stěžovatele také Ústavní soud. Ve vztahu k povinnému zastoupení stěžovatele v řízení o ústavní stížnosti vyslovil, že poučení o této povinnosti není nutno stěžovateli zasílat vždy v každém individuálním řízení, jestliže se tak stalo v identických případech předchozích. Pokud lze vycházet ze spolehlivého předpokladu, že dříve poskytnuté informace byly objektivně způsobilé stěžovatele zpravit o zásadě povinného zastoupení v řízení před Ústavním soudem, setrvání na požadavku vždy nového a totožného poučování by se jevílo jako formalistické a neefektivní (viz usnesení ze dne 22. 11. 2012, sp. zn. II. ÚS 4256/12, obdobně srov. usnesení ze dne 14. 11. 2012, sp. zn. III. ÚS 4255/12, ze dne 17. 10. 2012, sp. zn. II. ÚS 3748/14, či ze dne 10. 10. 2012, sp. zn. III. ÚS 3747/14). Nejvyšší správní soud je toho názoru, že uvedené závěry lze vztáhnout i na poučování o povinnosti být zastoupen advokátem a povinnosti zaplatit soudní poplatek v řízení o kasační stížnosti. Stěžovatel byl zdejším soudem poučen o těchto povinnostech nesčetněkrát, jejich existence si proto musí být nepochybně vědom.

13. Závěrem Nejvyšší správní soud uvádí, že si je vědom znění čl. 36 Listiny základních práv a svobod, který zaručuje právo na soudní ochranu. Okolnosti, za nichž stěžovatel uplatňuje svá práva (a to zejména právo na soudní ochranu), však nelze považovat za výkon subjektivního práva v souladu s právním řádem. Chování stěžovatele naopak naplňuje znaky zneužití práva, které zdejší soud vymezil např. již v rozsudku ze dne 10. 11. 2005, čj. 1 Afs 107/2004 – 48, č. 869/2006 Sb. NSS. Zneužitím práva se rozumí „*situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo ke neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zřídka dovolené*“. K zákazům zneužití práva se vyjádřil také rozšířený senát, podle něhož zákaz zneužití práva představuje pravidlo českého vnitrostátního práva, včetně práva veřejného, které vyplývá z povahy České republiky jako materiálního právního státu založeného na určitých vudcích hodnotách, ke kterým vedle úcty ke svobodě jednotlivce a ochraně lidské důstojnosti patří mimo jiné i úcta k harmonickému sociálnímu řádu tvořenému právem a odepření ochrany jednání, které práva vědomě a záměrně využívá v rozporu s jeho smyslem a účelem. Zákaz zneužití práva je v jistém smyslu *ultima ratio*, a proto musí být uplatňován nanejvýš restriktivně a za pečlivého poměření s jinými obdobně důležitými principy vlastního právního řádu, s nimiž se může střetnout (usnesení rozšířeného senátu ze dne 27. 5. 2010, čj. 1 As 70/2008 – 74, č. 2099/2010 Sb. NSS, a v něm uvedená judikatura). V této souvislosti lze rovněž poukázat na rozsudek ze dne 30. 12. 2010, čj. 4 As 38/2010 – 43, ve kterém Nejvyšší správní soud poukázal na model fungování stěžovatele (občanského sdružení), založený na opakovaném podávání žádostí o osvobození od soudních poplatků, tj. nákladů, které při jeho činnosti zpravidla vznikají a s jejichž vznikem musel vědomě počítat. Neexistují-li pro takové jednání legitimní důvody, je třeba jej považovat za zneužití práva zakotveného v § 36 odst. 3 s. ř. s. Uvedený závěr prošel testem ústavnosti u Ústavního soudu a obstál (viz usnesení ze dne 11. 5. 2011, sp. zn. I. ÚS 1131/11).

14. Stěžovatel obecně zneužívá práva na soudní ochranu, jak bylo zmíněno výše, je veden snahou vést spor pro spor, nikoliv zájmem o řešení reálně existujících sporů. Podstatná je pak skutečnost, že toto zneužití lze dovodit i v nyní posuzované věci – a toto rozhodnutí

tedy nevede k budoucímu paušálnímu odmítnutí jakéhokoliv podání, jímž by se stěžovatel obracel na soud. Shora předestřený postup představuje pouze materiální korektiv formálního pojmání práva na soudní ochranu v souladu s principem ekvity (spravedlnosti) a bude vyhrazen zcela výjimečným případům, u nichž se běžný procesní postup bude jevit jako zcela neefektivní, a současně bude zcela zjevné, že kasační stížnost nemůže být úspěšná. V tomto ohledu tedy bude třeba dbát zvýšené opatrnosti a pečlivě se seznámit se skutkovými i právními okolnostmi případu stejně jako v ostatních věcech.

15. Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) za použití § 120 s. ř. s.

16. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že podle § 60 odst. 3 věty první za použití § 120 s. ř. s. žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

**P o u č e n í:** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 28. února 2013

JUDr. Jan Passer  
předseda senátu